

Naar jeg ikke kan stemme for Lovforslaget, som det foreligger, eller, naar jeg idelmindste vil støtte enhver Bestræbelse for at faae det bragt tilbage til den Form, hvori det først blev indbragt i Landstinget, er det altsaa alene, fordi jeg frygter for, at Lovforslaget i denne Skikkelse fremtidigt vil være en Hindring for videre Skridt, som jeg anseer for absolut nødvendige, naar Fjelkekirken skal kunne vedblive at være det danske Folks Kirke, og det er dog en Hovedbetingelse for en Kirke, der nyder Understøttelse af Staten, at den kan rumme saamange som muligt af det danske Folk indenfor sine Vægge.

J. M. Hansen: Den ærede sidste Taler gjorde opmærksom paa, at der er en ikke ganske uvæsentlig Forskjel mellem den kongelige Anordning og det Forslag, som her foreligger, men jeg troer, det vil være rigtigt, at det bestemt bliver fremsat, hvori denne Forskjel bestaaer, hvad den ærede sidste Taler ikke gjorde. Der staaer i den kongelige Anordning, at den Sognebeoer, som ønsker at benytte en udenfogns Præst i sin egen Sognekirke, tidligst 48 Timer forud skal underrette sig om, hvorvidt Kirken til den Tid skal bruges af Sognets egen Præst, men det er klart, at der, hvis den udenfogns Præst hoer noget langt borte, der ikke vil være Tid til at faae besørget Forberedelserne til den Handling, Vedkommende ønsker udført, til at faae Bud til den udenfogns Præst og til iøvrigt at faae Slægt og Venner samlede til den bestemte Tid. Fordi han tidligst maa komme 48 Timer forud, er det nemlig ikke sagt, at Sognets Præst strax skal svare, men han maa kunne forlange Betænkningstid, og derved er man rykket lige hen til den Tid, da Vedkommende ønskede Handlingen udført. Dette Punkt er forandret i Lovforslaget, og derved fjernes en Bestemmelse, som næsten gjør det umuligt at benytte den kongelige Anordning. — Med Hensyn til selve den Sag, her foreligger, skal jeg bemærke, at der er mange Love, om hvilke den lovgivende Magts forskjellige Afdelinger kunne have forskellige Meninger. Naar der er Spørgsmaal om en Lovs Nytte eller Hensigtsmæssighed kunne Thingene være uenige, eller der kan ogsaa

være en forskjellig Opfattelse tilstede mellem Regjeringen og Rigsdagen, men naar det er denne, der lægger Vægt paa Loven, kan den gjentage sit Forslag saa ofte, at den overbeviser Regjeringen om Lovens Nytte og Hensigtsmæssighed og derved bringer den til at tiltræde Lovforslaget. En anden Sag er det derimod, naar der er Tale om en Sag, som Nødvendigheden hyder skal gennemføres; der kan der ikke være Tale om forskellige Meninger hos de forskjellige Dele af Lovgivningsmagten. Da dette Lovforslag for to Aar siden blev indbragt, var det vor Overbeviisning — jeg var med —, at det var en nyttig og hensigtsmæssig Lov, men i de to Aar, der siden ere forløbne, og navnlig i det sidste Aar, har det vist sig, at der ikke egentlig længer kun er Tale om Nytte eller Hensigtsmæssighed, idet Forholdene have udviklet sig saaledes, at det allerede synes Mange, at der foreligger en Nødvendighed. Forholdene i Livet gaa deres Gang, uden at Noget kan standse dem; ere de komne i en vis bestemt Udviklingsgang, og er der Liv tilstede, udvikle de sig saaledes, at Nødvendigheden bliver mere og mere paatrængende, og de, der staae imod, blive tilfids ligefrem tvungne til at give efter. Det er min Overbeviisning, at det Forhold, som her beskæftiger det ærede Thing, nemlig Indholdet af den Paragraph, der forelaa i Landstinget, er et saadant, hvori Nødvendigheden hurtigt mere og mere vil paatrænge sig; Udviklingen vil ske saaledes. Det er min Tro, at den ærede Kultusminister, som nu ikke seer nogen Nødvendighed med Hensyn til dette Spørgsmaal, om ikke lang Tid vil komme til at see den, men skulde der gaae længere Tid hen, før dette skete, vil Nødvendigheden voxe ham over Hovedet og blive saa bydende, at det vil være ham, som kommer til Thinget og siger: Vedtag nu denne Lov, thi nu maae vi have den; han vil af Nødvendigheden tilfids blive drevet til at bede H. S. Majestæt om at maatte forelægge Loven og at bruge sin Indflydelse for at faae den igjennem. Saaledes troer jeg, denne Sag vil komme, og det gaaer da ikke an at udskyde dens Ordning efter Kirkesforfatningen. Det er min afgjorte Tro, at vi ikke faae nogen Kirkesforfatning i Danmark, før Pengespørgsmaalet